Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 28. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛЮТОГО 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 12, 1982 No. 28. VOL. LXXXIX.

ЧЕТВЕРТИЙ СКВУ ВІДБУДЕТЬСЯ В 1983 РОЦІ В КАНАДІ

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ ВІДБУЛА НАРАДИ

Під час нарад Президії Секретаріяту СКВУ. Сидять (зліва): д-р Б. Гнатюк, М. Плавюк, о. д-р С. Савчук, Митрополит М. Германюк, І. Базарко, В. Безхлібник і В. Мазур; стоять (зліва): І. Винник, В. Кирилюк, д-р В. Душник, Я. Савка, О. Ковальська, д-р Б. Долішний, д-р Ф. Мартинюк і І. Білинський.

Ню Йорк, Н. Й. (СКВУ). — Четвертий Конгрес Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ) відбудеться в 1983 році в Канаді, згідно з постановою, прийнятою на засіданні Президії Секретаріяту СКВУ, що відбулося тут, в суботу, 30-го січня ц.р.

Як відомо, перший Конгрес СКВУ відбувся в 1967 році в Ню Йорку, другий в 1973 році в Торонто, третій в 1978 знову в Ню Йорку і тому четвертий з черги Конгрес СКВУ відбудеться в Канаді в наступному році.

В сесії, якою проводив теперішній президент СКВУ мгр Іван Базарко, взяло участь вісім членів з Канади і сім представників з Америки.

1000-річчя України-Руси

Митрополит Максим Германюк зацитував спільне домовлення, яке було прийняте 27-го червня 1981 року в Торонто: „Ми, представники Української Православної і Української Католицької Церков поза межами України, свідомі нашої превеликої відповідальности перед Богом, Христовою Церквою і українським Божим народом, який зазнав на протязі своєї історії і досі зазнає стільки лиха та роз'єднуючих впливів із сторони ворожих йому чинників, стверджуємо необхідність спільно відзначити цей небуденний і історичний ювілей нашого українського народу..."

Це звернення підписали Митрополити Мстислав, Максим і Стефан та о. д-р архипресвітер Семен Савчук.

Митрополит інформував, що форма і спосіб цього спільного відзначення є в процесі узгіднення, а коли це буде осягнено, тоді будуть подані інформації до загального відома.

З черги о. д-р С. Савчук в імені Української Православної Церкви в Канаді зреферував становище цієї Церкви в тому самому сенсі, що говорив Митрополит, а саме, що домовлення з українськими католицькими ієрархами Америки і Канади є в повній силі. Дальші кроки щодо самої організації відзначення будуть ступнево вироблені відповідними комісіями. На думку звітодавця, релігійні відзначення повинні відбутися в тому самому часі в усіх українських поселеннях у вільному світі. Українські світські організації повинні виробити програми відзначення паралельно з церковними відзначеннями, організуючи відповідні академії, концерти, конференції та дискусійні панелі.

Є сподівання, що інші українські християнські віровизнання візьмуть участь в тому історичному відзначенні.

Звіти

Про відбуту працю Президії Секретаріяту СКВУ за час від 1-го липня до кінця грудня 1981 року звітували: І. Базарко, В. Безхлібник, а з праці Комісії Прав Людини (КПЛ) дала вичерпний звіт О. Ковальська.

І. Базарко подав звідомлення із відбутих поїздок, зустрічів та нарад від липня 1981 року.

Виконуючи постанову Президії Секретаріяту звернутися до Екзекутиви УККА і проводів зацікавлених громадських організацій ЗСА відновити переговори з метою привернення єдности в організованому українському житті в ЗСА, були скликані дві наради в днях 20-го серпня і 9-го жовтня 1981 року. На нарадах обидві сторони висловили свої погляди і вимоги. Досі компромісу не осягнено, хоч громадська думка є за тим, щоб компроміс шукати в дусі першого СКВУ.

В дні 27-го вересня 1981 року в Торонто відбулася ділова нарада Президії Секретаріяту СКВУ, на якій рішено перевести в життя постанови прийняті на пленарній сесії в червні 1981 року.

(Закінчення на стор. 4)

ІЗРАЇЛЬ ПОПЕРЕДИВ ПРО МОЖЛИВІСТЬ ІНВАЗІЇ ПІВДЕННОГО ЛИВАНУ

Єрусалим, Ізраїль. — Уряд Менахема Бегіна попередив, що коли палестинські партизани й надалі скріплюватимуть свої позиції біля кордону Ізраїля в південному Ливані та вестимуть звідти терористичні акції, військо Ізраїля мусітиме інтервеніювати й вислати туди свої очищувальні відділи.

Пересування різних груп палестинських партизан і терористів в район південного Ливану прибирає щораз ширші розміри, не зважаючи на те, що уряд Ливану забороняє це. У зв'язку з тим Ізраїль був змушений скріпити свої прикордонні оборонні пункти, надіслати туди більше своїх вояків та підтягнути важку зброю. Палестинські партизани останнім часом отримують більше і кращу зброю. Різні арабські країни є посередниками в постачанні їм совєтських гармат, панцерної зброї, ракет. Особливо Лівія постачає палестинцям велику кількість модерної зброї, яку вона отримує з СССР.

Уряд Ізраїля зовсім не скриває, що в ньому саме тепер відбувається дискусія на тему, чи і коли таку очищувальну акцію на терені південного Ливану перевести. З урядових кіл відомо, що рішення в тій справі ще не запало, але у випадку продовжування акції всебічного зміцнювання палестинських партизан в прикордонній полосі Ізраїль таке рішення винесе.

Покищо між Ізраїлем та ПВО й іншими збройними формаціями, які перебувають у Ливані, триває перемир'я. В умові про перемир'я передбачено, що ні одна зі сторін не буде використовувати його для такого зміцнення своїх позицій, що це порушувало б існуючу рівновагу й загрожувало б протилежній стороні. Ізраїльські державні чинники вже не раз звертали увагу на постійне ламання арабами тієї й інших точок умови.

Рівнобіжно із зміцненням партизан в прикордонній полосі сирійське командування скріплює свої залоги на терені Ливану й розставляє їх так, щоб можна було перебрати в свої руки керування всіми справами Ливану та тим чином заступити уряд Ливану. Одначе дотепер немає ніяких познак, що евентуальна ізраїльська акція була б звернена також проти Сирії. Навпаки, Ізраїль у справі сирійських залог в Ливані не займає становища.

Минулого тижня до Вашінґтону прибув генерал Єгошуа Сеґуй, шеф всієї ізраїльської військової розвідки. Він представив ціле положення і зростаючі загрози для Ізраїля. У Вашінґтоні вважають, що він передав остаточну осторогу з боку Ізраїля і якщо після того палестинці не припинять ламання умов перемир'я, Ізраїль інтервеніюватиме. Ізраїль передав ту осторогу Вашінґтонові, а через Вашінґтон арабській стороні з огляду на те, що перемир'я заіснувало в першу чергу завдяки заходам американської дипломатії й посередництву спеціяльного висланника президента Роналда Регена на Близький Схід.

З американського боку, як повідомляють з офіційних кіл у Вашінґтоні, пороблено всі можливі заходи, щоб до такого розвитку подій не допустити. Американський амбасадор в Ізраїлі Семюел Луїс зложив окрему візиту прем'єрові Беґінові, в часі якої він висловив американські рішучі застереження проти ізраїльської збройної очищувальної акції в Ливані.

Папа домагається привернення прав для „Солідарности"

Рим, Італія. — Папа Іван Павло II, зустрічаючись на авдієнції з профспілковими діячами Італії, Західньої Німеччини, Бельгії і Франції, заявив, що тільки повна віднова діяльности вільної профспілки „Солідарність" може причинитися до привернення стабільности в Польщі і ліквідації існуючої там політичної і економічної кризи.

„Без тієї передумови, без пошанування прав людини, нормалізація життя спільноти і розвиток господарський і культурний є неможливий", — заявив Папа, дякуючи лідерам західніх профспілок за їхню моральну і матеріяльну допомогу його землякам в Польщі, де багато осіб страждає тепер і відчуває брак харчових та інших продуктів.

Після зустрічі з профспілковими діячами Папа прийняв на послуханні, вже третій таз, примаса Польської Римо-Католицької Церкви архиєпископа Юзефа Глємпа і супроводжаючих його двох церковних достойників — кардинала Францішка Махарского і архиєпископа Генрика Ґульбіновіча. Політичні і церковні спостерігачі звернули увагу, що Папа Іван Павло II дуже часто виступає в користь польського народу і вільної профспілки „Солідарність" вважаючи, що польські робітники мають таке саме право, як їхні колеґи на Заході на справжню репрезентацію, вибрану їхніми вільними голосами, а не накинену їм урядовими чинниками. Папа підкреслено заявив, що „Солідарність" ніколи не проповідувала насилля, навіть у теперішній дуже скомплікованій ситуації. Зворушеним голосом Папа говорив про численних поляків, які у наслідок проголошеного в Польщі воєнного стану були ув'язнені, переслідувані, позбавлені чести і тих, що втратили своє життя, обороняючи свободу.

В тому часі, коли на Заході ведеться посилена кампанія в користь профспілки „Солідарність", з Варшави наспіла інформація, що комуністична влада маміряється звільнити в скорому часі голову Крайового комітету Лєха Валєнсу, який ще й досі перебуває під домашнім арештом і якого охороняють ґвардисти Військової ради для національної спасіння. Заступник прем'єра Єжи Оздовскі заявив в інтерв'ю, що він переконаний в невинності Валєнси за ті всі події, які проходили в Польщі до 13-го грудня минулого року. Політичні спостерігачі заявляють, що їм невідомо на чому побудована „надія" Оздовского, бо в політичних колах нічого невідомо про плян звільнення керівника „Солідарности".

КРИТИКА НОВОГО БЮДЖЕТУ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена, який він запропонував до затвердження Конґресові, поглиблюється і поширюється на чимраз більше число осіб. Законодавці обидвох палат Конґресу, республіканці і демократи, висловлюють своє незадоволення великим дефіцитом передбаченим у бюджеті, а деякі погрожують, що вони висуватимуть інший альтернативний проєкт бюджету, коли розпічнеться дискусія над цією справою. Деякі республіканці підтримують пропозицію демократів про замороження федеральних витрат і припинення зменшення податків, які на їхню думку, тільки збільшують дефіцит і не приносять жадної користи для народу. Президент Р. Реґен натомість сильно обороняє свій проєкт бюджету і критикує тих, які не пропонують іншої альтернативи, а тільки обмежуються критикою.

В СИРІЇ ВИБУХЛО ПОВСТАННЯ

Дамаск, Сирія. — Проникаючі у світ інформації про повстання населення у великому місті Гама підтвердили дипломатичні джерела й чужинні очевидці, яких частини сирійської армії евакували з того міста.

Повстання вибухло ще 2-го лютого, але досі невідомі ні його керівники, ні політична чи суспільна група, яка стоїть у його центрі. На загал, як подають дотеперішні інформації, повстання вибухло на тлі релігійних конфліктів. Сирійське населення належить здебільшого до ісламської секти суннів. Визнавці тієї секти творять біля 65 відсотків населення, але впливи їхні мінімальні. Країною кермують визнавці секти алявітів, які творять біля 12 відсотків населення. Президент Сирії Гафез аль-Ассад належить до секти алявітів, так само ціла його сім'я. Його брат Ріфаат Ассад кермує внутрішньою службою безпеки й військовою розвідкою. Крім цього йому підлягають окремі дібрані з членів тієї секти й окремо школені та вивінувані в найкращу зброю збройні частини. Власне дві такі бригади під його командою оточили місто Гама, обстрілюють його з важкої артилерії та бомблять з повітря.

Число жертв іде в сотні вбитих і поранених. Деякі джерела подають, що досі загинуло принаймні 1,000 цивілів у місті та 360 вояків було вбитих, або поранених. Повстанці після вступних боїв також виступили з власною артилерією та важкими кулеметами й іншою модерною зброєю. Дотепер немає відповіді на питання, чи повстання було раніше підготоване якимись чинниками, чи воно вибухло стихійно. На всякий випадок вже від декількох місяців зросло число бомбових замахів і коротко триваючих перестрілок в різних містах Сирії. Майже всі ці випадки виникали на тлі релігійних конфліктів. Декілька років тому повстанці напали на касарні військової школи в Алеппо й вбили понад сто кандидатів на старшин.

Після заперечувань президент аль-Ассад, а за ним й інші державні чинники Сирії признали, що в Гама вибухли заворушення. Урядові чинники подали, що скрайнє фанатичне крило мусулман, Мусулманське братерство, було ініціятором і є в центрі тих заворушень. Останні офіційні повідомлення подають, що спеціяльні військові частини, вислані до Гами, опанували ситуацію й мають місто під своєю контролею.

У світі

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ, ЩО заходами приватних підприємців і державних установ Ізраїль приступає до побудови власної фабрики літаків. Першим типом бойового літака, що буде вибудований, буде найбільш модерний літак, який матиме ізраїльську назву Ляві. Він буде втілювати всі сучасні елементи бойових літаків та на борті таке електрообладнання, яке найбільш придатне в ізраїльських географічних і кліматичних умовах. Підготовчі праці для побудови того літака вже почалися і прототип першого в Ізраїлі вибудованого літака вийде вже в 1985 році. Серійна продукція почнеться 1990 року, або дещо раніше, а в короткому часі після того, літак буде введений в масову службу. Будова фабричних будинків, всіх улаштувань, модерних машин тощо буде проведена на спілку із закордонними фірмами приязних для Ізраїля держав. Головні фабричні приміщення будуть в Бейт Шемеш на захід від Єрусалиму. З огляду на те, що літак типу Ляві матиме багато елементів найновішого американського літака типу Ф-18, що його будує американська корпорація Нортроп, Ізраїль мусить дістати від американської фірми й уряду дозволи на користування патентами. Кошти побудови літака Ляві будуть наполовину нижчі від коштів американського Ф-18 і Ізраїль плянує експорт того літака на закордонні ринки.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ ІЗ САН ХОЗЕ, СТОЛИЦІ середньоамериканської республіки Коста Ріка, там обрано нового президента. Президентом став колишній організатор профспілок Люїс Альберто Монґе. Президент Монґе перебере владу 8-го травня ц.р. Стан країни, яку він перебере, недомагає під кожним оглядом, а в першу чергу господарським. Монґе заступає в закордонній політиці такі напрямні: підтримку демократичним рухам; підтримку соціяльних реформ, господарську співпрацю з іншими країнами, тісну співпрацю із ЗСА. Президент Монґе вважає, що кожна країна повинна будувати на своїх національних традиціях, включаючи й використовуючи досвід інших країн. Він боронить принцип невтручання одної країни в справи другої й рішуче проститавиться підривним акціям Куби.

ПАРТІ КЕБЕКУА, ПАРТІЯ ФРАНЦУЗЬКИХ сепаратистів в провінції Квебек, Канада, висловила вотум довір'я голові партії і прем'єрові квебекського провінційного уряду, Рене Лєвекові. Лєвек поставив вимогу перевести такий загальний партійний референдум на те, що скрайні елементи в партії протиставилися йому.

ТЕРОРИСТИ З ЧЕРВОНИХ БРИҐАД В ІТАЛІЇ заатакували магазини зброї під Неаполем. Чотирьох молодих терористів перемогли 18 добре вишколених вояків, обеззброїли їх і забрали на їхніх очах з магазину ту зброю, яку хотіли. Серед забраного було два моздірі, дві найновішого типу „базуки", чотири тяжкі кулемети та 20 штурмових рушниць. Терористи змусили вояків допомогти їм у виносі й ладуванні тієї зброї. Після вдалого нападу невідома жінка повідомила телефонічно, згідно з прийнятою практикою, неаполітанський щоденник „Іль Маттіно", що це Червоні бриґади перевели той напад і беруть на себе відповідальність за нього. Публічна опінія Італії стурбована, що в короткому часі після великих арештів серед терористів і заповідженої поліцією їхньої загальної ліквідації терористи мали сили й засоби перевести такий напад, який закінчився для них великим престижевим успіхом. Італійське командування веде в цій справі слідство.

ІРЛЯНДСЬКИЙ УРЯД У ДУБЛІНІ, ІРЛЯНДІЯ, повідомив, що він заборонив членам Ірляндської Республіканської Армії (ІРА) вести будь-яку пропаґанду, проголошувати повідомлення, чи будь-яким способом використовувати ірляндську радіосистему. В офіційному комунікаті уряду за підписом прем'єра Ґаррета Фітцджеральда подано, що державні чинники не можуть допустити до того, щоб ІРА, яка виконує різні злочини й проводить свої акції за допомогою насильства й терору була спроможна поширювати свої ідеї, надуживаючи публічні й державні засоби. Керівництво ІРА запротестувало проти того офіційного рішення ірляндського уряду й заповіло, що буде боротися проти нього.

ЮРІЙ БАДЗЬО ПИСАВ ЛИСТА ДО Ж. МАРШЕ

Джерзі Сіти, Н.Дж. — Із Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи (у перекладі з російської мови з „Материалов Самиздата" No4525, що його виконала Надія Світлична) надійшов документ українського самвидаву — „Лист" Юрія Бадзя генеральному секретареві Французької компартії Жоржові Марше, у якому цей політичний в'язень, український учений, розбиває ґрунтовно фальшиве твердження совєтських керівних чинників про совєтську „демократію" і пише про панування цілковитої політичної несвободи, русифікації та гніту над неросійськими народами в СССР. Ю. Бадзьо оголосив також свою чергову голодівку. Він розпочав тоді триденну голодівку з 16-го квітня минулого року. Внизу — текст „Листа".

„У марксистській науковій теорії соціялізму принцип демократії ніколи не означав заперечення політичних свобод, завойованих буржуазною цивілізацією, та відповідних засобів контролі суспільства за діяльністю органів влади, участи громадян у керуванні країною, у формуванні державної політики, таких демократичних форм людського співжиття, як свобода слова, друку, опозиційних об'єднань і маніфестацій, гарантована законом незалежність преси від політичної влади, свобода критики державної політики тощо. Навпаки, пролетарська революція, перемігши, згідно з теорією, повинна була розширити можливості вільнодумства, самовияву і самодіяльности громадян, зробити індивідуальну свободу реальністю для всіх.

Проте КПСС, ведучи пропаґанду проти буржуазної демократії, не просто говорить про неоднакові соціяльно-економічні можливості користування політичними свободами, проголошеними в демократичних буржуазних суспільствах, — вона намагається дискредитувати самі принципи демократії, як нібито чужі соціялістичному народовладдю.

Натомість стверджується і захищається цілковита монополія Комуністичної партії на політичну владу. Юридичним виявом такої позиції є конституційне закріплення керівної ролі КПСС у совєтському суспільстві. Правова практика конкретизує зміст ідеологічної доктрини. Мені, наприклад, у судовому вироку прямо інкриміновано вихваляння буржуазного способу життя, тобто захист звичайних для демократичного буржуазного суспільства норм правопорядку в умовах політичної свободи, які дають можливість трудящим капіталістичних країн, у тому числі й робітничій клясі, не тільки висловлювати свої інтереси, але й організавано захищати їх, створювати свої політичні партії та легально боротися за політичну владу в суспільстві.

З нагоди президентських виборів у Франції та у зв'язку з Вашою участю в них як кандидата на посаду президента від Французької Комуністичої партії, оголошую триденну голодівку з метою привернути увагу комуністів, робітників Франції, всього французького суспільства до відсутности політичної свободи в Совєтському Союзі, порушення прав людини і права націй на самовизначення, жорстокого переслідування людей за критику партійної політики, особливо за критику великодержавної політики русифікації до тотального підривання історичної та національно-політичної суб'єктивности неросійських народів СССР. Початок голодівки — 16-го квітня ц.р.

15.04.81

Бадзьо Ю. В.,
в'язень сумління концтабору 385/3-5, Барашево, Мордовська АССР"

В Америці

ПОІНФОРМОВАНІ У ВАШІНҐТОНІ ОСОБИ заявили, що совєтський військовий суд засудив капітана підводного човна, який свого часу осів на мілину у шведських водах і причинився до голосної і, очевидно, неприємної для СССР кампанії, на три роки тяжких робіт в концентраційному таборі. Ці інформації пізніше нібито підтвердили деякі совєтські дипломати за кордоном.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАДЛ РЕҐЕН, ЗГІДНО З ОПІНІЄЮ його найближчих співробітників, не буде дуже анґажуватися у передвиборчу кампанію в цьому році, хоч хотів би бачити більше республіканців на губарнаторських місцях, бо боїться, щоб не зразити тих демократів в Сенаті і Палаті Репрезентантів, які досі підтримують його проєкти і взагалі політику теперішньої Адміністрації. На думку республіканців південні демократи не тільки підтримували досі усі програми Реґена, але навіть позитивно висловлюються про його програму „нового федералізму".

РЕЧНИКИ ВЕЛФЕРУ Й ІНШИХ СОЦІЯЛЬНИХ аґенцій із здивуванням стверджують, що у З'єднаних Стейтах Америки ще й досі ніхто відкрито і сильно не виступив в обороні бідних, які на їхню думку, найбільше покривджені новою економічною програмою президента Роналда Реґена та „новим федералізмом", який передбачає пересунення багатьох соціяльних відповідальностей з федерального на стейтові уряди, які не спроможні забезпечити навіть життєвого мінімуму для бідного прошарку населення. Вони заявили, що надіялись на великі демонстрації, кампанію в обидвох палатах Конґресу, статті в пресі тощо. Але відносно мало бідних і їхніх небагатьох протекторів реагують на те, що їм обмежують дотеперішній мінімум, відбирають харчові купони й інші пільги, якими вони досі користувалися.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН програв справу в апеляційному федеральному суді, обороняючи своє становище, що магнітофонні стрічки з переведених ним таємних розмов під час його урядування у Білому Домі, повинні залишитися державною таємницею. Суддя вирішив, що 6,000-годинні розмови можуть бути доступні для зацікавлених громадян. Уряд плянує влаштувати 11 таких бібліотечних центрів в ЗСА у яких зацікавлені зможуть прослухати розмови Ніксона. Очевидно, що з цієї нагоди скористають в першу чергу закордонні розвідчі чинники, включно з комуністичними.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, ВИСТУПАЮЧИ в Міннеаполісі, признався, що йому, як консерватистові не було легко пропонувати Конґресові до затвердження бюджет на 1983 фіскальний рік з 91,5 більйоновим дефіцитом. При тій нагоді Президент сильно заатакував ті демократичні кола в Конґресі, які розпочали знову інтенсивну атаку на економічну програму республіканців. Найближчі співробітники президента Р. Реґена назвали цю кампанію демократів „злосливою демагоґією".

Вийшла нова збірка поезій Ганни Черінь

Чикаґо, Ілл. — Тут, при кінці минулого року, появилася 95-сторінкова збірка поезій відомої письменниці і поетки Ганни Черінь п.з. „Зелень моря". Обкладинку до цієї збірки, яка вийшла власним накладом авторки та яка охоплює частину її творчости в останніх роках (1975-1980), зробила артистка-малярка Тетяна Баюк.

Поза цією багатою в творчість авторкою — багато інших творів, як: „Crescendo" — поезії, Бльомберґ, 1949; „Братік і сестричка", Чикаґо, 1960; „Чорнозем" — поезії, Чикаґо, 1962; „Їдьмо зі мною!" — репортажі, 1965; „Листування" — оповідання для дітей, Джерзі Сіти, 1966; „Вагонетки" — поезії, Чикаґо, 1969; „Травневі мрії" — поезії, Чикаґо, 1970; „Пригоди української книжки" — оповідання для дітей, Чикаґо, 1972; „Небесні вірші" поезії й поема „Добро і зло", Буенос-Айрес, 1973; 10 дитячих пісень на слова Ганни Черінь, музика композитора Василя Шутя, Чикаґо, 1973; „Хитра макітра" — збірка гуморесок, Вінніпеґ, 1974; „Поїзд щастя" — оперета на дві дії, текст Г. Черінь, музика композитора В. Шутя, Чикаґо; „Щоденник школярки Мілочки", Філядельфія, 1979 та „Слова" — роман у віршах, Торонто, 1980.

В останній збірці Г. Черінь, як уже на це вказує сам заголовок цієї книжки, знаходяться здебільшого ліричні вірші, які позначаються мотивами і тематикою моря, але вкінці цього твору є також кілька поезій на громадські та політичні теми.

Цю книжку — в ціні 4-ох долярів — можна замовити, написавши на адресу: Halyna Pankiv, 14805 La Salle, Dolton 60419, Ill.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Засоби інформації і злочинство

Від деякого часу поліція і ФБІ закидають американським засобам інформації, — себто пресі, радіо і телевізійним передачам, — що вони спричиняються до зросту злочинства. Ці чинники безпеки на внутрішньому американському терені покликаються на факти вбивства, що були наче фотографічним відтворенням різних сцен із передаваних на телевізорах фільмів. Найвидатніші представники названих органів безпеки, які знаходять піддтримку від консервативних кіл суспільства, закидають названим засобам інформації, що їхня погоня за сенсаціями відсуває на задній плян неґативний вплив таких сенсацій на всю духову структуру дітей і молоді та особливо сприяє розвиткові підсвідомих неґативних інстинктів, які дрімають у дитячих і молодечих умах. Газетні репортери — можна було почути від чинників безпеки та й видатних педагогів і психологів, — наставлені виключно на те, щоби принести таку вістку, — яка сподобається видавцеві, бо вона сподобається безкритичним читачам. І автори спеціяльно для радіо і телевізійних передач писаних текстів і сцен мають на увазі виключно тільки приковування до себе вух та очей слухачів і глядачів, без уваги на моральну вартість говореного чи висвітлюваного і без уваги на сліди таких текстів і образів, залишених на психіці малолітніх.

Очевидно, речники американських засобів інформації бороняться проти таких закидів і мають теж оборонців, особливо в ліберальних колах суспільства. Найважливішим арґументом в обороні необмеженої свободи засобів інформації, є Конституцією ґарантована свобода вислову. Якщо, — твердять оборонці неконтрольованої діяльности засобів інформації, — прийняти, що треба вбгати в рамки більшої моралі писані, говорені й висвітлювані новини чи видумувані історії, то це невідхильно довело б у практиці до якоїсь цензури. А цензура — це заперечення демократичної свободи слова і друку, ґарантованої Конституцією, це та власне свобода, яка є підставою усієї демократичної системи...

Контраргументом є стверджування, що не існує „свободи для свободи", — бо нічим необмежена свобода мусить доводити до сваволі, на що кожний день американської дійсности приносить нові докази. Свобода, — кажуть люди із світу безпеки, але й педагогіки та соціології, — мусить теж мати свої межі, бо в протилежному випадкові рацію мали би ті, які цинічно твердять, що закони існують на те, щоби їх виминати, — щоби так кожний закон нагинати до власних потреб і забаганок, щоби тільки мати власну користь чи приємність, — без уваги на добро країни і народу.

Одні і другі мають за собою частину правди. Система демократії не визнає цензури, — безпосередньої, ані посередньої, ніякої цензури, що її заводила би існуюча держава (поліційна, судова) влада. Але фактом є, що відколи існує комуністичний рух і всі рухи автократизму, то вони використовують існуючі демократичні привілеї свободи для загирення демократії. Чи може бути кращий приклад у всесвітній історії, як факт, що Гітлер прийшов до влади, використавши демократичну систему з вільними виборами у німецькій Веймарській республіці, — щоби зараз її брутально вбити? І чи Ленін та його співробітники й учні не проповідували таких гасел, які обіцювали рівність, волю і братерство, за гаслами великої Французької революції, — владу селян, робітників і вояків, — коли в дійсності всі ті кляси й верстви стали невольниками заведеної диктаторської системи відносно невеличкої однопартійної кремлівської кліки?!

Отож посередині дороги між свободою без ніяких обмежень та цензурою згори — є, самоцензура, є, такий підхід діячів преси, радіо і телевізійних передач, щоби самому мати на увазі моральний рівень своїх писань і не дивитися на професію журналістики тільки під кутом „цікавої" вістки, „цікавого" телевізійного образу. Людина створена так, що сама природа накладає їй деякі обмеження — хто бунтується проти всіх отаких розумних і природних обмежень, той пропаґує нігілізм та анархізм, безправ'я і сваволю. У боротьбі проти злочинства мусять співпрацювати всі чинники і в першу чергу засоби інформації — вони не можуть своїм гоном за сенсацією підштовхувати недолітків до наслідування злочинів, що їх газети і радіо чи телевізія популяризує — разом із показом злочинів. В уяві недолітків — це „герої" — сумного роду герої, які чигають на життя і майно інших людей. Тому самоцензура всіх, хто працює у засобах комунікації — необхідна і конечна.

Василь Качмар

БЛАЖЕННІШОМУ ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ

У 90-річчя народин і 65-річчя священства

I

Божественні Святі Літургії і святкові академії у намірені Помісної Української Католицької Церкви та її Глави Блаженнішого Патріярха Йосифа — це моральний фестиваль українського віруючого народу. Це також наявний доказ глибокої пошани і синівської відданости Ісповідникові Христової віри та прив'язання до його Церкви. Боже провидіння постійно сторожить над долею українського народу, посилаючи йому великих людей, які своїм життям і ділами витискають незатерту печать свого духа на історії нашої Церкви та народу. В нашій історії на церковному полі світять, неначе вічна лямпада, імена таких світлих постатей, як: Митрополити Іларіон, Клим Смолятич, Петро Могила, Венямин Рутський, Слуга Божий Андрей Шептицький і Патріярх Йосиф Сліпий.

У час новітнього переслідування атеїстичною Москвою Української Католицької Церкви в Західній Україні в 1945 році, кремлівська кліка при видатній допомозі російської режимної православної церкви ув'язнила 12 наших єпископів, 4,749 священиків, 647 монахів, 1,060 монахинь і десятки тисяч мирян. Така є промовиста статистика мучеництва й ісповідництва Української Католицької Церкви! Боже Провидіння зберегло в живих єдиного із ієрархів Митрополита Йосифа Сліпого. І це Божа ласка для нашої Церкви і народу, бо Господь покликав Митрополита Йосифа на службу Христові. Тому в 1939 році, як Москва загарбала Західню Україну, Слуга Божий Андрей Шептицький потайки висвятив о. ректора Сліпого на єпископа з правом наслідства на митрополичий престіл у Львові. І саме у цій події лежить ключ до зрозуміння цієї епохальної постаті в трагічній історії останніх десятиріч Української Церкви. Пригадаймо єпископські свячення Кир Йосифа, який про цю подію говорить ось як: „Я не міг ставити опору моїм свяченням, бо в час гонення Церкви Христової єпископські свячення не є честю, а тягарем. Митрополит Андрей дав мені за єпископський жезл ту саму дерев'яну палицю, яку дав єп. Боцянові в 1917 р. у Києві. Я одержав той самий перстень і той самий гієратикон, які дістав єп. Боцян. А всі оті речі якимось чудом збереглися у нашій Духовній Семінарії у Львові. У цьому я добачував особливий палець Божий"!

Дня 1-го листопада 1944 року, після смерти Кир Андрея, Кир Йосиф перейняв митрополичий престіл св. Юра у Львові. А було це тоді, як за словами поета „лялась кров і тріюмфував гріх і ворог, а стадо Боже розбив вовк по всьому світу". Значиться, Господь призначив для Митрополита Йосифа повну чашу терпінь, яка не завершилась ще по сьогодні. Бо прийшло в'язнення, суд нечестивих і Сибір, одначе московські атеїсти не зламали Кир Йосифа протягом 18-річних тортур і нелюдських знущань. Коли йому пропоновано патріяршу митру за ціну переходу на московське православ'я, то відповідь каторжника Митрополита Йосифа була коротка і рішуча: „З Москви ми віру Христову не прийняли і ніколи не приймемо"! Історія Церкви записала, що ні Владика Йосиф, ані його Владики не відреклися Христа та Української Католицької Церкви та свого народу. Вони не каялися і не відрікалися, а стали мучениками та ісповідниками Христа ради і за Українську Церкву, об'єднану з Апостольським Престолом Св. Петра та за віруючий український народ. Тому то Папа Пій XII висловився про Блаженнішого Отця Йосифа такими ось словами: „Його ім'я залишиться назавжди благословенне в Христовій Церкві, а його кайдани неволі промовляють голосніше, як живе слово". Знов же наші Владики у вільному світі з нагоди 70-річчя народин Їх Блаженства писали в спільному пастирському Посланні таке: „Уже 17 років наш Митрополит Йосиф позбавлений фундаментального права людини тільки тому, що залишився вірним Богові, своїй Українській Церкві, українському народові та Апостольському престолові Св. Петра. Ця жертва, що її приносить своєю особою Митроп. Йосиф Господеві є нашою гордістю, що нашу Церкву очолює Божий Муж, який не скорився силі зла".

Короткий це період часу, бо ледве 19 років, як Блаженніший Отець Йосиф перебуває у вільному світі після звільнення з московської неволі. А все ж таки за цей короткий час перебування Батька і Глави нашої Церкви Мучениці в Римі сталося так багато подій і змін, які абсолютно матимуть величезний вплив на історію і майбутнє Помісної Української Католицької Церкви. Українські інституції які постали в Римі повсякчасно свідчитимуть перед цілим світом про те, що українці — це християнська нація, яка живе і діє, хоч і серед несприятливих умовин. Чужинці вже оцінили здобутки Їх Блаженства. Кардинал Чіконіяні ствердив, що „Собор Св. Софії у Римі репрезентує в цьому вічному місті Схід", а Рафель Композі заявив про наш музей, що „це найновіше свідчення українців у Римі". За отих 19 років Блаженніший Йосиф видав у Римі понад сто наукових томів праць, десятки тисяч молитовників і катехизмів і інших книжок. У музеї виставлено поверх 30 тисяч експонатів, які подивляють відвідувачі-чужинці. Можна сміливо твердити, що в тому 19-річчі відродилося у Римі українське церковне і національне „Я"! Важко повірити, що все це сталося завдяки одній людині — Їх Блаженству Патріярхові Йосифові, який заявив: „Я у своєму житті не старався з'єднувати собі людей для себе, але для справи. Бо нині я є, а завтра мене не буде. А Божа справа нашої Церкви і народу останеться назавжди"! Тому, кінчає Їх Блаженство, „за життєву конечність Церкви і народу треба боротися. Я вдячний Господеві, що в таборах і тюрмах мене били, а не величали раби. Я гордий з цього, що я є сином українського народу"!

(Продовження буде)

Віра Ке

Новорічне за старим календарем

Святий Августин сказав: „Моліться так, неначе б усе залежало від Бога, працюйте так, неначе б усе залежало від вас". І це — чи не найкраща резолюція на Новий Рік.

За китайським календарем минулий рік був Роком Коґута, тому відчувалося на кожному кроці курячі впливи: чоловіки піяли, жінки кудкудакали, молодь кукурічилася, а дехто носив чуже пір'я, і порпав, де попало. 1982 рік — це Рік Собаки. Всі що живуть собачим життям, дістануть нові привілеї і нові буди. В цьому році можна до себе легально гавкати. На всіх офіційних і неофіційних мовах зможемо гавкати на докторів, на маґістрів, на президентів, секретарів, а найбільше на касирів, на канадський уряд, на американську політику, на голову КУК, на президентів УККА, СКВУ і на льокальних журналістів.

У нас виринула нова професія: професійні страждальники. Через них маємо додаткові панахиди, довгі промови і хронічне пригноблююче почуття, що наше життя — найбільша катастрофа, яка напевно переміниться в Генеральне Нещастя, як ми перестанемо ліпити вареники і танцювати гопаки!

Називаємо маґістрами тільки старих маґістрів, тим часом маємо вже кілька ґенерацій нових маґістрів, а ми дальше кличемо їх: Олю, Зенку, Ірцю, Ромку, Аріядно, Вікторе, Юрку, Марто... Чому? Конечно треба створити нову організацію під назвою: Постійна Охорона Маґістрів Партійних і Апартійних, у скороченні ПОМПА.

Щоб у Новому Році ваші сни бризгали квітками, і щоб нічого не обрабувало вас із спонтанности, як теж не дивіться довго на телевізію, ідіть скоро спати і пам'ятайте, що:

* горілка мокріша, але маслянка здоровіша;
* безсмертність — це ілюзія, у яку вірять ті, що повно всього нагарбали;
* божевілля-це хвороба, яку дістають кандидати перед виборами і члени комітету перед ювілеєм;
* довгі патріотичні промови — дуже короткі супроти вічности;
* той, хто говорить правду, не грішить, але декому зганяє сон з очей і витворює дуже заплутану ситуацію;
* жийте з того, що заробляєте, навіть як мусите позичати у кредитівці. Як хочете мати спокійні нерви і не діставати „бзіка", то не тримайтеся пса, за якого мусите гавкати і світити очима, не говоріть, хіба що можете покращати мовчанку, не беріть на себе тягарів лінивого чоловіка;
* як думаєте одружитися, то купіть собі — як талісман щастя, по зниженій ціні, вживаний „мерриєдж лайснес" Елізабет Тейлор, а як хочете чогось мудрого навчитися — прочитайте нову книжку Марґарети Трудо;
* почніть відкладати назавтра роботу, яку ви повинні зробити сьогодні, бо завтра хтось може видумає машину, яка за вас усе зробить;
* а щоб Рік Собаки не був вам ланцюгом на шиї, то робіть ближньому те, що ближній робить вам.

Любомир Кузьма

ПАМ'ЯТІ ПЕТРА АНДРУСЕВА

I

Дня 29-го грудня 1981 року несподівано відійшов від нас визначний мистець, голова і заступник голови ОМУА, голова Мистецької комісії УІА, член НТШ і інших організацій, Петро Андрусів. Ми пережили велику втрату, бо він був унікальний і незаступний у своїй творчості, як єдиний український історичний маляр у вільному світі. Не можна рівняти до нього тих наших малярів, які тепер в Україні малюють історичні картини, бо їхні творчі можливості дуже обмежені в умовах політичного натиску. Своїм знанням, мистецькими здібностями, зосередженням на одному і подивуґідною витривалістю у творчій праці він піднявся понад льокальне значення, став мистцем всенаціонального позему.

Петро Андрусів народився 2-го липня 1906 року в Західній Україні. Від ранньої молодости мусів сам пробиватися крізь життя. Мистецтво студіював у Академії Мистецтв у Варшаві. Його студії обіймали малярство, графіку і скульптуру. Під час тих студій оформилися елементи його стилю, що збереглися у нього на все життя. Професорів Академії можна було поділити на реалістів і імпресіоністів. Студіюючи в одних і других, Андрусів присвоїв собі два стилі, імпресіонізм і реалізм, як підставу своєї творчости. До тих впливів Академії потому долучилися ще впливи українського мистецтва: деякі впливи українського монументалізму, що прийшли від Бойчука і його школи, і деякі впливи „арт нуво" або сецесії, що дійшли до Андрусева посередньою дорогою від таких українських графіків, як Нарбут і Ковжун.

Андрусів був багатосторонній мистець. У малярстві працював олійною, акварельною і акрилевою технікою, крім того займався ілюструванням книжок і журналів, робив проєкти церковної декорації, писав статті на мистецькі теми і виконував організаційну роботу в мистецьких товариствах. Своїми глибокопродуманими композиціями він ілюстрував дві романтичні епохи з історії України: княжу і козацьку добу. Крім того малював деякі мітологічні і побутові картини, портрети і автопортрети. За своє життя виконав коло чотириста творів, якщо влучити сюди книжкові ілюстрації, деякі рисунки і церковні декорації. З того яких сто його ранніх творів знищив вибух бомби під час війни у Варшаві.

Андрусів мусів поборювати не тільки матеріяльні труднощі. Мистецька мода XX сторіччя не була прихильна для історичного малярства. Реалістичне малярство взагалі, а історичне зокрема не вважалося взагалі мистецтвом. Місце творчости „з голови і з серця" заняли інтелектуальні комбінації абстракціонізму. Не зміняючи стилю і тематики під впливом моди, Андрусів довгий час мусів плисти проти хвиль. Навіть деякі його колеґи старалися замовчувати існування такого „несучасного" мистця. Але з бігом часу абстракціонізм вичерпав свої можливості і реалізм знову почав добувати позитивну оцінку. І вкінці настав час на таку оцінку творчости Андрусева. Якщо ми цінимо мистця не тільки за імпровізацію, але і за працю, за поборювання перешкод, за змагання до досконалости і за реальний осяг, то мусимо поставити Андрусева поруч інших українських і світових історичних малярів.

Дехто називав Андрусева українським Матейком. Якщо зважити подібності і різниці між цими двома мистцями, то в тому може бути зерно правди. Ян Матейко був найбільший польський історичний маляр, але немає сумніву, що він жив і працював у далеко кращих умовинах, як Петро Андрусів. Він не скитався по чужих країнах, тільки весь час жив у Польщі, де всі потрібні йому матеріяли і допомога були легко доступні. Моделі, акцесорії і великі формати картин не були у нього проблемою. Тим більше треба цінити осяг Андрусева, як наслідок витривалої праці у непригожих еміґраційних умовинах: спершу у Варшаві, потому в Німеччині і вкінці в Америці.

(Продовження буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРИПУЩЕННЯ СТИХІЙНОЇ ДІЇ

У моїй статті „Економічний принцип та Український Музей" (Свобода", 24-го червня 1981 року) я висловив критичні завваги про діяльність і програму Українського Інституту Америки, не згадуючи осіб — членів Інституту, і нікого не ображаючи.

Член Управи УІА Ростислав Сочинський, через місяць після появи моєї статті, написав відповідь на мої завваження під заг. „Не так тії вороги, як добрії люди..." („Свобода, 25-го липня 1981 року). Не маючи речевих арґументів проти моєї статті, Р. Сочинський вдався до argumentum ad hominem. Хоч Р. Сочинський зовсім не знає і не чув про М. Кушніренка, але у своїй не дуже довгій статті згадує моє прізвище 12 разів з неґативними додатками. Найгірше те, що він суґерує читачам думку, що я не хочу, щоб податковий уряд міста Ню Йорку звільнив УІМ від податків. Свої враження й думки про мою статтю Р. Сочинський подає як зміст моєї статті, майже її не читаючи, за вийнятком трьох рядків про податки.

У справі податку, у своїй статті я писав буквально так: „Рятуючись від фінансової катастрофи, місто Ню Йорк тепер і протягом наступних років не буде звільняти від податків такі „інститути", як український на розі 79-ої вул. і 5-ої авеню".

Якщо песиміст в Америці скаже: буде атомова війна, то чи це означає, що він хоче атомової війни? Я також, загалом, не оптиміст і міркуючи по ситуації, написав, що місто Ню Йорк не буде звільняти від податків такі інститути, як український. Але це не мої „сокровенні бажання", як написав Р. Сочинський, а припущення стихійної дії, котра може статися. Цих двоє слів „може статися" я вилишив із свого речення, бо і без них неупереджена людина зрозуміє, що тим реченням я не видав „присуд" на УІА і „правничої опінії" для податкової комісії, як написав Р. Сочинський, а припускав велику імовірність такого випадку. Таке саме припу-

(Закінчення на стор. 3)

Оксана Бризгун-Соколик

РОЛЯ ЖІНКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ХРИСТИЯНСЬКІЙ РОДИНІ

(Доповідь виголошена на IX Конґресі Українців Католиків Торонтонської Єпархії)

I

Мабуть у жадному народі цілого світу, тільки у нас українців, не стоять так близько коло себе три постаті: мати людина Мати — Богоматір та мати — Україна. Бож геніяльний Шевченко писав:

У нашім раї на землі
Нічого кращого немає
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.

І перед нею помолюся,
Мов перед образом святим
Тієї Матері Святої,
Що в мир наш Бога принесла...

Мабуть в жадній поезії світу не згадується так часто слова мати, як у нас. Мати — як джерело життя і продовження роду. Мати — як небесна Опікунка та мати-земля — мати-Україна.

Наливається вірою серце моє
І вдивляється думка в невидимий корінь:
Ген селянка мадонною в небі встає... — починає свій вірш „Мати" сучасний поет України, що сьогодні мучиться на засланні, Микола Руденко.

Мати — як безмежна посвята, безмежна любов. Мати — як образ молитви, мати — дорожча над життя:

Підем на бій, на звитяги, на жертви,
До краплі крови віддамо себе,
Бо краще, мамо, нам сьогодні вмерти,
Ніж бачити збезчещену тебе!

Цими словами закінчив Анатолій Лупиніс свою поезію — деклямацію коло пам'ятника Тараса Шевченка в Києві. А кілька днів після того був заарештований...

Найбільш популярною темою мистців-малярів цілого світу — це, мабуть, Мадонна з дитятком на руках. та чи хоч один нарід має такі чудові ікони як ми? В нашій хаті є мамина ікона. Божа мати — в блакитному та вишитій сорочці. Під іконою напис: Пречиста Діва — Мати Руского Краю... благословенням преосвященного митрополита Андрея-ґрафа Шептицького, Львів 1910. На іконі намальована скромна українка, наче в святочній молитві за свою родину, за свій нарід. Ця ікона прийшла до нашої Братислави з далекого Львова і була нашою найдорожчою цінністю, як ми тікали від большевиків.

Для жінки — матері-людини така близькість, а навіть свого роду перевтілення цих трьох постатей — це велика почесть, на яку собі вона, видно, своєю поставою за довгі віки заслужила.

І як гарно це описав Євген Сверстюк в одному зі своїх єсеїв: в час найважчого занепаду життя, в безпросвітніх буднях вона свідомо несла головну відповідальність за честь свого роду, а отже і за гідність свого народу. Українська жінка була хранителем духової стійкости і здоров'я, мови і пісні, традицій і звичаїв...

Роля жінки в родині— це тема, яку можна інтерпретувати в тисячі різних способів. Тут екстремою може бути жінка далекого сходу, яка завуальована, дискретно іде за своїм чоловіком і якої святим обов'язком є дарувати йому приємність у житті.

Другою екстремою могла б бути модерна емансипована жінка, яка хоче бути матір'ю, але не хоче одружуватися і одинцем виховує своє дитя. Та врешті жінка, яка зі згодою свого подруга, взагалі не бажає мати родини, яка вирікається свого природного щастя.

Сьогоднішня тема — особлива. Вона не заторкує цілої гами різних жінок з різними інтерпретаціями їхньої ролі в їхній родині. Сьогоднішня тема зосереджується на ролі жінки в українській християнській родині.

Якою ж може бути жінка-мати-дружина, що виросла в молитві до української ікони? Якою ж може бути родина, основні члени якої, мати та батько, є нащадками глибоковіруючих батьків, в хаті яких на почесному місці була ікона прикрашена вишиваним рушником?

У нашому народі християнське і українське, релігія, культура і національні почування є не тільки тісно пов'язані, але майже злиті в одне. Тому маю відвагу сказати— що, на мою думку, не може бути справжнім — повним українцем атеїст, так само, як не міг би бути справжнім повним українцем релігійний фанатик, що відкидав би зі свого життя українську культуру, традиції, звичаї. Для мене слово „українець" об'єднує в собі національне та релігійне. А людина — українець має природне і моральне зобов'язання бути гідним нащадком своїх прабатьків.

Сучасна українка, засновуючи родину, в багатьох випадках є професіоналісткою, яка любить свою професію, бо вона є частиною її життя. Своєю працею вона бере на себе частину економічної відповідальности за родину. Її партнер в родинному житті, беручи на себе частину родинних обов'язків стає в спільному житті її дружиною. Хоча їхні ролі в родині не є однакові, вони є одночасно відповідальні та важливі.

І так українське подружжя створює виняткову атмосферу в своїй хаті. Це не модерні меблі та дорога телевізія з екзотичними килимами. Це українські книжки на поличках, які читається та обговорюється, це картини українських мистців на стінах, це ікона прикрашена вишиваним рушником. Це не тільки любов але й взаємна пошана, довір'я, розрада в журбі. Це спільна молитва в рідній мові.

У такій родині легше виховувати молоде покоління, бо воно виростає у здоровім українсько-християнськім кліматі, де є любов і повага. Дитину таку не переслідують думки — чи вона була побажана, чи ні, чи її люблять, а чи може вона заважає? Вона не буде шукати за щастям у наркотиках чи алкоголі, чи утікати з хати, забуваючи за глибокі засади моралі плекані українською жінкою тисячоліттями. Вона з українською душею буде почуватися культурно-національною повною людиною. Батьки, а не сама мати, своїм прикладом і любов'ю виховують не тільки своїх нащадків, але вони виховують здорове, або здеґенероване суспільство завтрішнього дня, вони виховують провід народу, провід церкви, провід організації.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 4 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ!

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загроженим голодом, холодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негайно на руки Вашого о. Пароха, секретаря Вашого Відділу, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

СВЯТА СОФІЯ — РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ в ЗСА

повідомляє: XII — 1981. На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

500.00 дол. Андріян і Лариса Долинські,
250.00 дол. д-р Ірена Гребеняк (в пам'ять бл.п. Батька Івана Гребеняк і брата Романа).
по 200.00 дол. Стефан Сідлярчук (з нагоди 80-их уродин), Іван і Анна Квік (гонорар за поминки по бл.п. Мирославу Абрисовському)
по 100.00 дол. В.Леканка, Василь Садівник, О.Зенон Злоховський, Александра Куницька, Антоній і Ольга Заліски, Емілія Михалевська (в пам'ять бл.п. мужа Миколи), інж. Юліян Головчак, д-р Михайло і Марія Логаза, Лев і Стефанія Іваш, д-р Богдан Гарбовський, д-р З. Лев Мельник, д-р В. Вірщук, д-р Романа Навроцька,
по 50.00 дол. Василь і Марія Матійчин (замість квітів на могилу бл.п. Матері Катерини Гавриляк), Йосиф Губчак, Теодозія Когут,
по 25.00 дол. Анна-Марічка і Володимир Мелько, д-р Михайло і Марія Логаза (замість квітів на могилу бл.п. Отця Радника Романа Ганаса), Григорій і Марія Олійник, В. Квасяк, М.Павло Колтунюк, д-р Юрій і Христина Свищук, Українська Щадниця Тризуб - Філядельфія,
по 20.00 дол. Стефанія Зизневська, Богдан і Мирослава Кондра,
по 5.00 дол. Олекс Борисенко,

Листи ч. 1554 і 1602 - збірка замість квітів на могилу бл.п. Мирослава Абрисовська в Філядельфії, Па. - збірщики: інж. Юліян Головчак і Роман Ярош.
зложили:
по 50.00 дол. Марія Стефанишин, д-р Юрій Гудб і д-р Оксана Балтарович,
30.00 дол. Наталія Карилюк і Стефанія Макух,
25.00 дол. Б.Лончина,
по 20.00 дол. Іван і Анна Квік, Іван і Софія Дзідзюра, Анна Ткач, д-р Мирослава і Юрій Залізняк, Микола і Оксана Коропецькі, Василь і Софія Циган, Осип і Маруся Серна, Леонід і Стефанія Світенко, Софія Гудь,
по 10.00 дол. Богдан і Марія Ярош, д-р Романа Навроцька, інж Юліян і Олена Головчак, Теодор і Марія Флюнт, Маркіян і Люба Онуферко, д-р Роман і Анна Кос, Володимир і Іванна Возні, Роман і Ірена Ярош, Роман Ю. Ярош, Марія Білозор, Богдан Стефанишин, Василь і Анна Середа, Андрій і Константина Лопатинські, Родина Ратич, Лев і Анастазія Ганусяк, Микола Гантака, Михайло і Ірина Ковальчин, Володимир Жовнірчук, Іван Дзівак, Ірина Домбачевська,
по 5.00 дол. Христина Озарків, Марта Озарків, Осип Береженко, В.Винницький, Антоніна Світенко,
20.00 дол. переслав Микола Тимків,

Листа ч. 1474 А - збірка замість квітів на могилу бл.п. Івана Бурака в Сиракюзах, Н.Й. - збірщик Микола Ґоджак, переслав д-р Святослав Клюфас.
зложили:
15.00 дол Настя Бурак,
по 10.00 дол. Петро Адамовський, Григорій Базар, Василь Будзак, Михайло Бурак, Тарас Бурак, д-р Олександер Ґудзяк, адв. Василь Ільчишин, д-р Святослав Клюфас, Степан Купровський, Евстахій Машталер, Іван Порколап, д-р Мирон Ткач, Осип Ціховський,
по 5.00 дол. Петро Башуцький, Михайло Бобецький, Олекса Бриндзя, Іван Волошин, Микола Ґоджак, Іван Горбатий, Онуфрій Ґрипа, Василь Ґусак, Стефан Жмур, Михайло Зарічний, Володимир Ільчишин, Іван Ковальчук, Василь Лебідь, Василь Луцак, Степан Луцак, Петро Луцишин, Василь Матійчин, Володимир Мельничук, Іван Миколаєвич, Микола Павлів, Павло Пічкур, Микола Проскуренко, Андрій Рочий, Степан Рекуляк, Петро Романик, Михайло Рущак (родина), Василь і Анастазія Ткач, Павло Ткач, Ярослав Ткач, Іван Тимчій, Олекса Шевчук, Михайло Шевчук, Стефанія Шуль, Михайло Щурик, Марія Ярема,
4.00 дол. Анна Лазарів,

Збірка замість квітів на могилу бл.п. Кирила Піддубчишина в Ню Йорку, переслала пані мгр Ева Піддубчишин,
зложили:
200.00 дол мгр. Ева Піддубчишин,
по 100.00 дол. Марійка Клячко, д-р і пані Роман Смик,
по 50.00 дол. Марія Підгородецька, о. Ярослав Шуст
по 25.00 дол. д-р В. Душник, Михайло і Анна Куриляк, пан і пані Ніколас Петришин, панство Михайло Клецор (Канада) д-р Романа Навроцька,
по 10.00 дол. Товариство Угнівщина, 157-ий Відділ Провидіння в Джерзі Сиіті,

Збірка в пам'ять бл.п. Осипа Топоровича - в Клівленді, Огайо-переслав д-р Ярослав Кривяк.
зложили:
25.00 дол. д-р Юліян Павлишин,
10.00 дол. В.Горський,

Збірка в пам'ять бл.п. Олени Питляр в Озон Парк, Н.Й.
зложили:
100.00 дол. д-р Олександер і Анна Клоси,
по 50.00 дол. Редактор Володимир і Марія Барагури, Володимир і Марія Кліші, д-р Григорій Лозинський, редакор Орест і Софія Питлярі,
по 30.00 дол. Григорій і Марія Бакуменки, Ігор і Христина Дякунчаки,
по 25.00 дол. Іван і Звенислава Бриковичі, Юрій і Ірина Хухри, Ярослав і Богдана Комаринські, Бертольд і Зеновія Сесесні, Андрій і Ірина Сольчаники, по 20.00 дол.
по 10.00 дол. Степанія Букшована,

Листа ч. 1570 - збірка в Кліфтон, Н.Дж. - переслав Модест Кливак,
зложили:
по 30.00 дол. Софія Гаврилишин, Модест і Ірена Кливак (замість квітів на могилу бл.п. Стефанії Мороз).

листа ч. 1592 і 1604 - збірка під час Базару товариства св. Софія
зложили:
по 20.00 дол. Ілько і Анна Гуцуляк, Микола і Анна Бута, Іван і Анастазія Пиртко, Осип і Надя Німилович,
по 10.00 дол. Василь Колінко, Ляба і Маркіян Онуферко, Іван і Анна Дзівик, Марія і Микола Касіян, Магдалина Гоцинець, Д-р Наталія і Роман Пазуняк, Семен і Анна Маґера, Христина Лисобей, Микола Бойчук, Мери Стока, Каролина Конрад,
по 5.00 дол. Богдан Стефанишин, Розалія Яворська, Теодозія Гаврилів, Дмитро і Параскевія Фучко, Ярослав і Стефанія Жмуркевич, Петро Цуциловський, Мирон Гембарський, Маріян Капій, Анна Мазур-Міллер,
по 3.00 дол. Параска Юзева, Евген Андрейчик, Стефа Григорчук,
ро 2.00 дол. Оксана і Ярослав Дудакевич, Стефанія Ракоча, Михайло Дзичко,
по 1.00 Франк Кравченко, А.Забцовська, Микола Тулій, Сестра Йосафата,
0.50 дол. Лідія Улящук,

1381.00 дол - Прихід з Базару Товариства Свята Софія в Філядельфії, 13 грудня 1981 (з продажі і виграшів під час Базару).

Товариство Свята Софія - Комісія Патріяршого Фонду складає щиру подяку усім Вельмишановним збірщикам і жертводавцям.
Всі датки на Патріярший Фонд - Товариства Свята Софія - мона відтягати від податку:
IRS No. 23-7380645
Чеки просимо виписувати на:
St. Sophia Religiuz Association-Patriarchal Fund
та пересилати на адресу:

St. Sophia Religious Association of Ukrainian Catholics, Inc.
7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

Допоможімо завершити Богові угодне діло

„Де двоє чи троє в ім'я Моє зібрані, — там Я серед них" (Мат.18,20)

Особлива присутність Божа, присутність нашого Спасителя, найбільше відчувається в спільній молитві християнського люду у храмах Божих.

Для спасіння людей Христос оснував Святу Церкву Свою. — „Коли ж сповнився день Пятдесятниці, всі вони однодушно знаходились вкупі...І кожного дня пробували вони однодушно у святині і,ломлячи хліб по домах, поживу приймали із радістю та в сердечній простоті" (Дії 2,1,46).

Нема в світі кращих творів архітектури, як архітектура християнських храмів. Чи вони величаві кам'яні, чи невеличкі дерев'яні, всі вони свідчать про релігійність людської душі, як казав колись великий учитель Церкви Тертуліян.

І тому бо безбожний комунізм, у завзятій боротьбі проти релігії, так безпощадно руйнує храми Божі на наших землях.

Час від часу на сторінках нашої вільної преси читаємо повідомлення про будову нашої церкви в Назареті, чи в чудотворній місцевості Люрд, де над Богом благословенним ділом трудиться о. Василь Прийма, що з великим ентузіязмом та непоборимою снагою взявся зреалізувати заклик Люрдської Богоматері, переказаний святій Бернардетті. „Збудуйте тут Церкву".

На заклик о. В.Прийми відгукнулись тисячі жертвенних українських сердець, щедрими жертвами яких положено початок намічених плянів. В чудотворному Люрді пишається українська католицька церква, здвигнена на славу Бога в Тройці Єдиного, на славу та честь Пречистої Діви Марії.

Побудову української церкви в Люрді, повинні оцінити у великій мірі вірні українського обряду в ЗСА, найбагатшої країни світу, та своїми посиленими пожертвами приспішити комплект не викінчення храму.

Диригент церковного хору у Дітройті Кирило Цепенда, декілька років тому влаштував із своїм хором концерт, дохід з якого всеціло призначено на будову храму в Люрді. Сьогодні слідом за здоровим почином дітройтського хору, іде хор церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., що намітив декілька виступів-концертів, дохід з яких призначено на викінчення люрдського храму.

Заплановано виступи-концерти в місцевостях: Філядельфія — 7-го березня ц.р., Пассейк — 14-го березня та Нюарк — 21 березня. У програмі концерту беруть участь — названий хор церкви в Нюарку, капеля бандуристів „Гомін", Марта Кокольська-Мусійчук, оперна співачка, рецитатори Іванна Кононів та актори театру Рудкевичі. Святочне слово виголосить сам парох Люрду, всеч.о. Василь Прийма.

Українське жертвенне громадянство, що вповні розуміє потребу української церкви в Люрді, повинно підтримати ідею хору та своєю присутністю на концертах і своєю жертвенністю допомогти зібрати фонди, призначені на таку благородну ціль.

В серпні, в день празника Успіння Пречистої Діви Марії, відбудеться історичне благословення новопобудованого храму і туди виїде паломництво винайміленим літаком в числі 250 осіб. Паломництво організує СКОП, українське бюро подорожей Марійки Гельбіґ, що приміщується при 845 Сандфорд авеню, Нюарк, Н.Дж. 07106, тел.(201) 371-4004 . Бажаючих взяти участь у паломництві, прохається зголошуватись на повищу адресу. З групою паломників виїде і хор нюаркської церкви.

Після закінчення святкувань в Люрді, паломники виїдуть до Риму,щоб там привітати Главу Української Церкви, Блаженнішого Патріярха Йосифа, з 90-літтям його народин та зложити йому щирі побажання.

„Українське чудо в Люрді", як його назвав архітект Мирослав Німців, незавершене. Допоможімо його вповні завершити!

Михайло Добош

ПРИПУЩЕННЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

щення має і Дирекція УІА, готуючись судитися з містом Ню Йорком, якщо податкова комісія міста не звільнить Інституту від податків.

Микола Кушніренко
Ґлен Спей, Н. Й.

ПОМИЛКА В ТИТУЛІ

В інформації „Завершили підготову до святкувань у пошану Патріярха", поміщеній у числі газети з 10-го лютого ц.р., закралася помилка. У передостанньому параграфі, де пишеться, що філядельфійські урочистості підготовляє Діловий Комітет, має бути написано „під головуванням о. митрата Мирослава Харини".

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА більшістю голосів законопроєкт про призначення федеральним урядом більшої суми грошей на допомогу безробітним робітникам і фермерам у тих стейтах, які проголосили були в себе виїмковий стан у зв'язку з повенями, сильними морозами, сніговими бурями тощо. У деяких стейтах строга зима знищила посіви, багато житлових будинків та нанесла інших матеріяльних шкод. Існують відповідні фонди також для бідного прошарку населення, зокрема пенсіонерів і тих, що перебувають під опікою велферу, для покриття коштів на огрівання.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Ave. • New York, N.Y. 10003

ВШАНОВУЮЧИ СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

померлих Дорогих Осіб — пожертвували на українську науку, стипендії, українські студії в УВУ слідуючі жертводавці:

Д-р Микола Ценко, в св. п. дружини Володимири $1,000.00
(При Фундації УВУ з академічним роком 1982/83 започатковано СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ім. д-ра МИКОЛИ і св. п. ВОЛОДИМИРИ ЦЕНКІВ, для студій проблем української родини в діяспорі і її ролі в збереженню національної ідентичности).
Д-р Ґой, Петро і Леся — на ПСФонд імені св. п. д-ра Михайла Сосновського в 6-ту річницю смерти $250.00
Ікалович, Анастазія — в св. п. мужа Петра $100.00
Горбачевський, Роман і Ольга — в св. п. Константина Горбачевського $100.00
Реґіональний Комітет Бучач і Бучаччя — в св. п. його голови бл. п. Михайла Крижанівського $100.00
Боднарчук, Василь — в св. п. проф. Константина Савчука $100.00
Д-р Дмитро Боднарчук, в св. п. проф. Константина Савчука $100.00
Д-р Тарнавський, Остап і мґр Марта — в св. п. проф. Панаса Феденка $50.00
Мґр Ковальський, Михайло — в св. п. Володимира Трача $50.00
Проф. Лобай, Іван і Галина — в св. п. батька проф. Петра Макаренка і його брата мґр Бориса в 11-ту річницю смерти та з нагоди 60-ліття УВУ $50.00
Рудакевич, Володимир — на ПСФонд ім. св. п. інж. Володимира і Романа Бакальців $30.00
Хомут Наталія — в св. п. Михайла Крижанівського $25.00
Д-р Домбчевський, Іларіон і Анна, на ПСФонд ім. св. п. інж. Володимира і Романа Бакальців $25.00
Андрій і Катерина Бук — на ПСФонд ім. св. п. інж. Володимира і Романа Бакальців $15.00

Дякуємо всім Вельмишановним Жертводавцям і клонимо наші голови перед пам'яттю Покійних. Нехай ласкавий Господь дасть Їм вічний спокій, а світла пам'ять про Них залишиться вічною серед нашої спільноти.

УПРАВА Ф. УВУ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

МИХАЙЛА ЗАХАРКОВА

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

дня 17-го лютого 1982 року

в церквах:

1. Католицька церква Христа Чоловіколюбця у Джансон Сіті, Ню Йорк
2. Православна церква св. Івана у Джансон Сіті, Ню Йорк
3. Католицька церква свв. Петра і Павла у Джерзі Сіті, Ню Джерзі
4. Католицька церква св. Йосафата у Рочестері, Ню Йорку
5. Католицька церква св. Христа Царя у Бостоні, Масс.
6. Католицька церква св. Володимира у Чикаґо, Ілл.

Про молитви за спокій душі Покійного просить —

РОДИНА

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Приятелями, що ми похоронили нашу Найдорожчу і Незабутню ДРУЖИНУ, МАМУ І БАБЦЮ

бл. п.

ВІРУ СУШКІВ

довголітню членку 64-го Відділу і Окружної Ради СУА в Ню Йорку

ПОХОРОН відбувся в суботу, 6-го лютого 1982 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

муж — ВОЛОДИМИР
дочка — ДАРІЯ з мужем АКСЕЛЕМ
внук — АЛЕКСАНДЕР
брат — інж. ПАВЛО ВИТИЧАК з дружиною в Україні

•

Дякуємо Рідні і Приятелям за участь в похоронних відправах, за квіти і пожертви на народні цілі в пам'ять Покійної.

ЧЛЕНИ КАБІНЕТУ ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Регена, за виїмком державного секретаря Александра Гейґа, секретаря Департаменту оборони Каспара Вайнберґера і генерального прокуратора Вілліяма Френча Смита, зобов'язані присвятити принаймні 15 днів в році для ведення кампанії в користь республіканських кандидатів на різні пости до Конґресу чи стейтових леґіслятут. Про цей обов'язок пригадав членам кабінету сам Президент на одному із засідань Уряду.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ЗСА КАСПАР ВАЙНБЕРҐЕР, повідомив з Савдійської Арабії, що уряди ЗСА й Савдійської Арабії створили „спільний комітет для мілітарних завдань". Як далеко піде співпраця в рамках того комітету ще невідомо, бо уряд Савдійської Арабії через свого міністра оборони, князя Султана, пов'язав ту співпрацю з поведінкою Ізраїля, яку він засудив. Вайнберґер також подав, що американські розвідувальні літаки АВАКС залишаються в Савдійській Арабії, доки не прибудуть такі літаки, закуплені її урядом.

КОЛИШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ГЕНРІ Кіссінджер таки мусів піддатися операції серця в бостонському шпиталі. Серцеві спеціялісти встановили, що Кіссінджер конечно потребує прочищення головних кров'яних артерій. Операцію переводили п'ять лікарів.

Четвертий СКВУ...

(Закінчення зі стор. 1)

Користаючи з перебування в Америці членів Секретаріяту СКВУ з европейського терену, звітодавець відбув зустрічі та наради в ділових справах із ректором УВУ проф. д-ром Володимиром Яновим та з членами Президії І. Дмитровим, С. Мудриком і О. Ковалем. І. Базарко поінформував про акцію, яку ведуть у Відні Світова Рада Суспільної Служби і Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет. Завдяки стаданням обидвох комітетів, у Відні покликано окремий комітет, головою якого є д-р Сергій Наклович і який займається всіми українськими втікачами у Відні. Завданням комітету є не тільки давати допомогу втікачам, але також оформлювати їхні еміграційні справи виїзду до ЗСА, Канади і Австралії. В комітеті є заступлині священики о. д-р О. Дзерович і о. О. Дашковський. На цю акцію потрібні фонди, які складають українці в ЗСА і Канаді. І. Базарко відвідав Владик Стефана, Мстислава і Василя та інформував їх про біжучі справи праці СКВУ.

В. Безхлібник звітував про працю канцелярії в Торонто та про кореспонденцію, яку він вів із членами СКВУ і про свої репрезентативні зустрічі.

О. Ковальська в імені Комісії Прав Людини дала обширний звіт про працю КПЛ. Тому, що Мадридська конференція продовжувала свої наради, голова Комісії сенатор Павло Юзик і співробітниця Христина Ісаїв утримували дальше свої контакти і співпрацю із членами канадської делеґації в Оттаві і американської у Вашінґтоні. Сенатор П. Юзик і Х. Ісаїв відвідали конґресмена Данте Фассела і його співробітників у Вашінґтоні та передали відповідні матеріяли до використання на Мадридській конференції.

КПЛ також видав дві брошури англійською мовою „Переслідування Української Гельсінкської Групи" і „Родина Січків", яку СКВУ було визнало за „Українську Родину Року" в 1981 році. Після ширшої дискусії Президія зі схваленням прийняла звіт О. Ковальської.

Фінанси

Про фінанси СКВУ звітували д-р Франко Мартинюк, скарбник; Василь Кирилюк, заступник президента СКВУ; та Іван Винник, голова Контрольної Комісії. Ствержено, що з усіх частин світу прийшли вкладки та збірки для СКВУ за 1981 рік, а саме: Арґентини, Австралії, Австрії, Бельгії, Бразилії, Канади, Европи (загально), Франції, Німеччини, Великої Британії, Люксембурґу, Швайцарії, Злучених Стейтів Америки і Венесуелі.

Всі три звітодавці ствердили, що фінансова господарка СКВУ провадиться ощадно і раціонально. Запляновано також травневу збірку в 1982 році, вибираючи певні проєкти, афіші, кличів тощо. Цією справою займається В. Безхлібник.

Проф. Василь Омельченко, голова комісії СКВУ для відзначення 50-річчя голодової облоги України, подав ряд імпрез, які повинні бути зорганізовані в різних країнах українського поселення.

Д-р Володимир Душник, пресовий референт СКВУ, подав проєкт памфлету СКВУ під заголовком „50-річчя голодового голокосту в Україні: терор і людське нещастя на послугах московського імперіялізму". Проєкт прийнято і така брошура вже є в опрацюванні.

Ред. Ігнат Білинський, в імені УККА подав новий обширний проєкт для реалізації СКВУ, а саме: „Світова акція захисту української мови і культури і проти вивозу українців за межі України", що охоплює різні аспекти московської агресії проти України.

Цей проєкт був дискутований разом із короткою доповіддю проф. В. Омельченка про відзначення 50-річчя голоду в Україні. Обидва проєкти Президія прийняла.

Акція за деколонізацію СССР

На останній пленарній сесії Секретаріяту СКВУ було постановлено вести дальшу акцію за деколонізацію СССР. В тій цілі переведено листування з українськими професорами, які діють на терені Канади й Америки. Про це листування реферували І. Базарко та В. Безхлібник. В дискусії М. Плавюк підкреслив доцільність продовжування такої акції з тим, що доповідачів треба шукати між американськими та канадськими науковцями, щоб та ідея знайшла підтримку ширших наукових кіл. Вирішено прийняти проєкт відбуття такої конференції в Інституті совєтознавчих і східньоевропейських студій при університеті Джан Керрол в Клівленді, Огайо.

Обговорювано ряд інших справ, як ось видання збірників про II і III Конґреси СКВУ, про справу Світового Конґресу Української молоді тощо.

В сесії взяло участь вісім представників з Канади, а саме: Митрополит М. Германюк, о. д-р С. Савчук, М. Плавюк, В. Безхлібник, О. Ковальська, д-р Ф. Мартинюк, В. Кирилюк і д-р Б. Долішний; з Америки: І. Базарко, І. Винник, І. Білинський, д-р Б. Гнатюк, В. Мазур, д-р В. Душник і Я. Савка.

Сесію відкрив молитвою Владика Максим, а закінчив о. д-р С. Савчук.

З діяльности 71-го Відділу СУА в Джерзі Сити

Відділ веде культурно-харитативну працю. У діловому році влаштовано Передвеликодній базар, прогулянку до Українського Музею в Ню Йорку, Мистецьку виставку у Либерті Парку, за що одержали першу нагороду, вечір присвячений Лемківщині та Осінню забаву.

Прихід із цих імпрез — це єдине джерело фондів на харитативну працю Відділу. 71-ий Відділ утримує стипендистку у Бразилії, висилає пачки з одягом і книжками до Бразилії і Арґентини та жертвує на різні цілі як, наприклад, Український Музей в Ню Йорку, фонд „Наше Життя", фонд оборони політичних в'язнів, фонд оборони Володимира Половчака, фонд Еви Сташків та ряд менших пожертв.

На Загальних зборах 3-го січня ц.р. вибрано нову управу у такому складі: Галина Гаврилюк - голова, Галина Білик - заступниця голови, Стефанія Штомпіль - секретарка, Стефанія Мацях - касирка; референтки: Оля Литвинка - організаційна, Євгенія Рубчак - культурно-освітна і імпрезова, Параска Шеремета і Стефанія Білоус - суспільна опіка, Катерина Коць - преса, Анна Струк - господарча. Контрольна комісія: Ніна Ковбаснюк - голова, Марія Куца і Анна Вішка - члени.

Катерина Коць

Сеніорська ялинка в Пластовому Домі

Ню Йорк, Н.Й. (М.М.). Традиційно в неділю, 31-го січня, в пополудневих годинах у Пластовому Домі тут при другій авеню у великій святочно прикрашеній залі пахло свіжою ялинкою. Зібралося пластове братство - сеніори і старші пластуни, щоб у колі друзів згадати минуле, зустріти теперішнє, побажати „всім долю - Україні волю - Радуйся!" та гідно закінчити зимовий різдвяний час, який в нюйоркській станиці розпочато Андріївським вечором. Його підготовив 30-ий Курінь юначок ім. Софії Галечко 11-го грудня 1981 року.

На залю увійшла група колядників зі звіздою, співаючи „Во Вифлеємі нині новина...". Голова Осередку Сеніорів, пл. сен. Богдан Михайлів, побажав усім „щастя і здоров'я много... і других свят дочекати, і многая і благая літа проживати".

Після молитви присутні частувалися найстаршою свят-вечірньою стравою-кутею, яку приготовив станичний господар Ярослав Ярема.

І ось несприятливі умови заслання пл. сен. Уляни Старосольської в Казакстані почали відживати та набирати фарб. Вона розповідала з таким глибоким почуттям, із перемогою стихії, бо „серед боротьби за прожиття, за їжу, за тепло і за те, щоб не піддатися безнадії та розпочі - не можна було поминути Різдва, не відсвяткувати народження Божого Сина... І коли ми заспівали стародавню коляду „Бог Предвічний", наші, зовсім не концертові голоси розвалили ізбу, вирвалися з обіймів загубленого сибірського сільця і полетіли тисячі кілометрів на захід. Я побачила коло нас наших найближчих...". — Її слова торкнули кожного з присутніх по-своєму, бо в кожного інакші пережиття, інакші сприймання.

Опісля коляда пластової родини також вирвалася і полетіла до тих, які борються за краще завтра, і до тих, які в цей день не могли бути з нами.

Зі своєрідним щирозичливим гумором подали старші пластунки, дві Оксани, Ярема і Куровицька, програму вже на Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч 1982 (ЮМПЗ) на „Вовчій Тропі" для сеніорів. Один з тих наймолодших сеніорів на залі спостеріг — „тільки пакуй свою ‚валізку' і знайди водія, старшого пластуна, і їдь".

Пл.сен. Наталка Соневицька шукала „правди в приказці" та „її знайшла і неодному допекла". Бо знання приказок „робить життя красним" а „дружба та братерство дорожче багатства". „Вона вміла пожартувати, але і знала, коли перестати".

Програму переплітали колядки і щедрівки.

Пл.сен.о. Лев Ґолдайд молитвою-колядкою: „Глянь оком щирим, о, Божий Сину, на нашу землю, на Україну..." закінчив цю зустріч, а присутні залишилися на „ще одне слово".

Спеціяльно висловлено подяку Романові Іваницькому за його щирий дар на Сеніорську ялинку.